

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 17. marca 2011 *

V zadevi C-221/09,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (Malta) z odločbo z dne 4. junija 2009, ki je prispela na Sodišče 17. junija 2009, v postopku

AJD Tuna Ltd

proti

Direttur tal-Agrikoltura u s-Sajd,

Avukat Generali,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi J.N. Cunha Rodrigues, predsednik senata, A. Arabadžiev, A. Rosas, A. Ó Caoimh, sodniki, in P. Lindh (poročevalka), sodnica,

* Jezik postopka: malteščina.

generalna pravobranilka: V. Trstenjak,
sodna tajnica: C. Strömholm, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 20. maja 2010,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za AJD Tuna Ltd J. Refalo in R. Mastroianni, odvetnika,
- za malteško vlado S. Camilleri, zastopnik, skupaj z A. Buhagiarom, odvetnikom,
- za grško vlado I. Chalkias in S. Papaïoannou, zastopnika,
- za italijansko vlado G. Palmieri, zastopnica, skupaj s F. Areno, avvocato dello Stato,
- za Svet Evropske unije M. Sims, G. Kimberley, A. Westerhof Löfflerova in M. Sammut, zastopniki,
- za Evropsko komisijo K. Banks, E. Depasquale in D. Nardi, zastopniki,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 7. septembra 2010

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na veljavnost in razlago Uredbe Komisije (ES) št. 530/2008 z dne 12. junija 2008 o sprejemu nujnih ukrepov glede ribolova na navadnega tuna z zapornimi plavaricami v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju (UL L 155, str. 9, v nadaljevanju: Uredba) in veljavnost člena 7(2) Uredbe Sveta (ES) št. 2371/2002 z dne 20. decembra 2002 o ohranjanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike (UL L 358, str. 59, v nadaljevanju: osnovna uredba).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo AJD Tuna Ltd (v nadaljevanju: AJD Tuna) ter Direttur tal-Agricoltura u s-Sajd (direktor za kmetijstvo in ribištvo) in Avukat Generali v zvezi z odločbo, s katero je navedeni direktor družbi AJD Tuna prepovedal nakup in uvoz modroplavutega tuna na Malto za njene dejavnosti gojenja in pitanja, pri čemer je bil namen te odločbe izvajanje Uredbe.

Pravni okvir

Osnovna uredba

3 Z osnovno uredbo se izvaja skupna ribiška politika glede ohranjanja, upravljanja in izkoriščanja ribolovnih virov.

4 Člen 2 te uredbe z naslovom „Cilji“ določa:

„1. Skupna ribiška politika zagotavlja izkoriščanje živih vodnih virov, ki ustvarja trajnostne gospodarske, okoljske in socialne pogoje.

V ta namen Skupnost uporabi previdnostni pristop pri sprejemanju ukrepov za varovanje in ohranjanje živih vodnih virov, za zagotavljanje njihovega trajnostnega izkoriščanja in za zmanjšanje vpliva ribolovnih aktivnosti na morski ekosistem. Prizadeva si za postopno izvajanje na ekosistemu temelječega pristopa do upravljanja ribištva. Prizadeva si prispevati k učinkovitim ribolovnim aktivnostim znotraj rentabilne ter konkurenčne ribiške in ribogojne industrije, ki bo zagotavljala primeren standard življenja za tiste, ki so odvisni od ribolovnih aktivnosti, in upoštevala interese potrošnikov.

2. Skupna ribiška politika se vodi po naslednjih načelih dobrega upravljanja:

- (a) jasna opredelitev odgovornosti na ravni Skupnosti, države in lokalne ravni;
- (b) odločanje, ki temelji na zanesljivem znanstvenem mnenju, ki daje pravočasne rezultate;
- (c) obsežna vključenost udeležencev v vseh fazah politike od zasnove do izvajanja;
- (d) usklajenost z drugimi politikami Skupnosti, zlasti z okoljsko, socialno, regijsko, razvojno, zdravstveno politiko in politiko varstva potrošnikov.“

5 Člen 5 navedene uredbe z naslovom „Načrti obnovitve“ določa:

„1. Svet prioritetno sprejme načrte obnovitve za ribištva, ki izkoriščajo staleže zunaj varnih bioloških meja.

2. Cilj načrtov obnovitve je zagotovitev obnovitve zalog, da bodo znova v varnih bioloških mejah.

[...]“

6 Člen 7 iste uredbe z naslovom „Nujni ukrepi Komisije“ določa:

„1. Če obstaja dokaz o resni grožnji ohranjanju živih vodnih virov ali morskemu ekosistemu zaradi ribolovnih aktivnosti in se zahteva takojšnje ukrepanje, Komisija na podlagi utemeljene zahteve države članice ali na svojo pobudo lahko odloči o nujnih ukrepih, ki trajajo največ šest mesecev. Komisija lahko sprejme novo odločbo za podaljšanje nujnih ukrepov za največ šest mesecev.

2. Država članica istočasno posreduje zahtevo Komisiji, drugim državam članicam in zadevnim regionalnim svetovalnim svetom. Ti lahko predložijo svoje pisne pripombe Komisiji v petih delovnih dneh od prejema zahteve.

[...]

3. Nujni ukrepi imajo takojšen učinek. Sporočijo se zadevnim državam članicam in objavijo v Uradnem listu.

[...]“

7 Člen 20 osnovne uredbe z naslovom „Dodelitev ribolovnih možnosti“ določa:

„1. Svet, ki odloča s kvalificirano večino, na predlog Komisije odloči o ulovu in/ali mejah ribolovnega napora in o dodelitvi ribolovnih možnosti državam članicam kot tudi o pogojih, povezanih s temi mejami. Ribolovne možnosti se razdelijo med države

članice tako, da se vsaki državi članici zagotovi ustrezna stabilnost ribolovnih aktivnosti za vsak stalež ali ribolovno območje.

2. Kadar Skupnost določi nove ribolovne možnosti, Svet odloči o njihovi dodelitvi, upoštevajoč interese vsake države članice.

3. Vsaka država članica za plovila, ki plovejo pod njeno zastavo, določi metodo dodelitve ribolovnih možnosti, ki so navedeni državi članici dodeljene v skladu z zakonodajo Skupnosti. O metodi dodelitve obvesti Komisijo.

4. Svet določi razpoložljive ribolovne možnosti, ki so na razpolago tretjim državam v vodah Skupnosti, in dodeli navedene možnosti vsaki od tretjih držav.

5. Države članice lahko, potem ko obvestijo Komisijo, izmenjajo vse ali del ribolovnih možnosti, ki so jim dodeljene.“

8 Člen 26 te uredbe z naslovom „Odgovornosti Komisije“ določa:

„[...]“

2. Če obstaja dokaz, da se pravila o ohranjevanju, nadzoru, inšpekciji ali izvrševanju v okviru skupne ribiške politike ne izpolnjujejo in da to lahko resno ogroža ohranjanje živih vodnih virov ali učinkovito delovanje sistema Skupnosti nadzora in izvrševanja, ki zahteva nujno ukrepanje, Komisija pisno obvesti zadevno državo članico o svojih ugotovitvah in postavi skrajni rok najmanj 15 delovnih dni, da ta dokaže skladnost in da poda svoje pripombe. Komisija v vsakem ukrepu, ki ga sprejme v skladu z odstavkom 3, upošteva pripombe držav članic.

3. Če obstaja dokaz o tveganju, da bi ribolovne aktivnosti, ki se izvajajo na danem zemljepisnem območju, lahko resno ogrozile ohranjanje živih vodnih virov, Komisija lahko sprejme preventivne ukrepe.

Ti ukrepi so sorazmerni tveganju resnega ogrožanja za ohranjanje živih vodnih virov.

Ti ukrepi ne trajajo več kot tri tedne. S sprejetjem sklepa v skladu s postopkom iz člena 30(2) se lahko podaljšajo za največ šest mesecev, kolikor je potrebno za ohranjanje živih vodnih virov.

Ukrepi se odpravijo takoj, ko Komisija ugotovi, da tveganje ne obstaja več.

4. Komisija lahko na podlagi razpoložljivih podatkov takoj ustavi ribolovne aktivnosti, če so kvota, dodelitev ali razpoložljivi delež države članice izčrpani.

[...]"

Posebna ureditev za modroplavutega tuna

Mednarodna ureditev

- 9 Glavni cilj mednarodne konvencije za ohranitev tunov v Atlantiku (v nadaljevanju: Konvencija), ki je bila podpisana 14. maja 1966 v Rio de Janeiru (Brazilija) in je začela veljati 21. marca 1969, je zagotovitev ohranitve in kar najboljšega upravljanja z viri tuna v Atlantiku in v sosednjih morjih. Ta cilj je treba doseči z okrepljenim sodelovanjem med pogodbenicami, da bi se ohranile populacije tunov na ravni, ki omogoča maksimalni trajnostni ulov za hrano in druge namene.
- 10 Zato so se pogodbenice sporazumele, da bodo ustanovile komisijo z imenom mednarodna komisija za ohranitev tunov v Atlantiku (v nadaljevanju: ICCAT), katere vloga je zagotovitev uresničevanja ciljev Konvencije.

- 11 S sklepom Sveta 86/238/EGS z dne 9. junija 1986 (UL L 162, str. 33) je bil odobren pristop Unije h Konvenciji, kakor je bila spremenjena s protokolom, priloženim k sklepnemu aktu konference pooblaščenecv držav podpisnic Konvencije, podpisanim 10. julija 1984 v Parizu, pristop pa je začel učinkovati 14. novembra 1997. V skladu s členom XIV(6) Konvencije v različici, ki izhaja iz navedenega protokola, se na ta datum na Evropsko unijo prenesejo pravice in obveznosti držav članic, ki so že bile podpisnice Konvencije. Zato je Unija slednje nadomestila v ICCAT.
- 12 ICCAT je na letnem zasedanju novembra 2006 sprejela priporočilo 06-05 za vzpostavitev 15-letnega načrta za obnovo staleža modroplavutega tuna (*Thunnus thynnus*) v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju.
- 13 Za obnovo staleža so v tem načrtu ICCAT določeni postopno zmanjšanje ravni celotnega dovoljenega ulova (v nadaljevanju: TAC) od leta 2007 do leta 2010, omejitev ribolova na nekaterih območjih in v časovnih obdobjih, nova najmanjša velikost za modroplavutega tuna, ukrepi v zvezi s športnimi in rekreacijskimi ribolovnimi aktivnostmi ter nadzorni ukrepi in izvajanje programa skupnega mednarodnega inšpekcijskega nadzora ICCAT, da se zagotovi učinkovitost navedenega načrta.

Ureditev Unije

- 14 Svet je v skladu s členom 5 osnovne uredbe sprejel Uredbo Sveta (ES) št. 1559/2007 z dne 17. decembra 2007 o vzpostavitvi večletnega načrta za obnovo staleža modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju in spremembah Uredbe (ES) št. 520/2007 (UL L 340, str. 8).

15 V skladu s členom 1 Uredbe št. 1559/2007 je njen namen določiti splošna pravila za uporabo večletnega načrta za obnovo staleža modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju.

16 V uvodnih izjavah 3 in 5 te uredbe je navedeno:

„(3) Za obnovo staleža [modroplavutega tuna] so v načrtu ICCAT za obnovo staleža predvideni postopno zmanjšanje ravni celotnega dovoljenega ulova (TAC) od leta 2007 do 2010, omejitev ribolova na nekaterih območjih in v časovnih obdobjih [...]

[...]

(5) Zato je treba stalno izvajati načrt ICCAT za obnovo staleža, in sicer z Uredbo Sveta o vzpostavitvi načrta za obnovo, kakor je določeno v členu 5 [osnovne uredbe] [...]

17 V skladu s členom 3 Uredbe št. 1559/2007 znaša TAC, ki ga je za stalež modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju določila ICCAT, 28.500 ton za leto 2008, 27.500 ton za leto 2009 in 25.500 ton za leto 2010.

18 Člen 4 te uredbe določa:

„1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da je ribolovni napor njenih plovil in pasti sorazmeren z ribolovnimi možnostmi za modroplavutega tuna, ki so tej državi članici na voljo v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju.

2. Vsaka država članica sestavi letni ribolovni načrt za plovila in pasti, ki lovijo modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju. [...]

3. V letnem ribolovnem načrtu:

(a) so med drugim opredeljena plovila z dolžino nad 24 metri, vključena v seznam iz člena 12, in individualne kvote, dodeljene tem plovilom;

(b) je za plovila z dolžino manj kot 24 metrov in pasti opredeljena vsaj kvota, dodeljena organizacijam proizvajalcev ali skupinam plovil, ki lovijo s podobno opremo.

[...]“

19 Člen 5(2) navedene uredbe določa, da je v obdobju od 1. julija do 31. decembra v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju prepovedan ribolov modroplavutega tuna z zaporno plavarico.

- 20 Člen 12(1) te uredbe določa, da „[v]saka država članica do 31. januarja 2008 v elektronski obliki pošlje Komisiji seznam vseh ribiških plovil, ki plovejo pod njeno zastavo in jim je bilo izdano posebno ribolovno dovoljenje za aktivni ribolov modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju.“
- 21 Svet je na podlagi člena 20 osnovne uredbe sprejel Uredbo Sveta (ES) št. 41/2007 z dne 21. decembra 2006 o določitvi ribolovnih možnosti za leto 2007 in s tem povezanih pogojev za nekatere staleže rib in skupine staležev rib, ki se uporabljajo v vodah Skupnosti, in za plovila Skupnosti v vodah, kjer so potrebne omejitve ulova (UL 2007, L 15, str. 1) in Uredbo Sveta (ES) št. 40/2008 z dne 16. januarja 2008 o določitvi ribolovnih možnosti za leto 2008 in s tem povezanih pogojev za nekatere staleže rib in skupine staležev rib, ki se uporabljajo v vodah Skupnosti, in za plovila Skupnosti v vodah, kjer so potrebne omejitve ulova (UL L 19, str. 1).
- 22 Svet je s tema uredbama določil TAC po ribolovnih območjih in med države članice po kvotah razdelil ribolovne možnosti.
- 23 Iz Priloge ID teh uredb je razvidno, da je bil za modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju TAC sprejet v okviru ICCAT. TAC za to območje in za to vrsto ribe je bil za leto 2007 določen na 29.500 ton, za leto 2008 pa na 28.500 ton. Od te količine je bilo 9397,70 tone za leto 2007 in 16.210,75 tone za leto 2008 dodeljene Skupnosti, skoraj vsa kvota pa je bila razdeljena med Republiko Malto, Helensko republiko, Kraljevino Španijo, Francosko republiko, Italijansko republiko, Republiko Ciper in Portugalsko republiko, za preostale države članice skupaj pa je bila določena le kvota 30 ton za leto 2007 in 60 ton za leto 2008.

- 24 Razdelitev med države članice, določena z Uredbo št. 40/2008, je bila pozneje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 446/2008 z dne 22. maja 2008 o spremembi nekaterih kvot za navadnega tuna v letu 2008 po členu 21(4) Uredbe Sveta (EGS) št. 2847/93 o oblikovanju nadzornega sistema na področju skupne ribiške politike (UL L 134, str. 11).

Uredba

- 25 Komisija je Uredbo sprejela na podlagi člena 7(1) osnovne uredbe.
- 26 V uvodnih izjavah od 1 do 4, od 6 do 8 in 10 Uredbe je navedeno:

- „(1) Uredba [...] št. 40/2008 [...] določa količine navadnega tuna, ki jih lahko v letu 2008 ulovijo ribiška plovila Skupnosti v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju.
- (2) Uredba [...] št. 446/2008 [...] spreminja količino navadnega tuna, ki ga lahko ribiška plovila Skupnosti ulovijo v letu 2008 v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju.
- (3) Uredba [...] št. 1559/2007 [...] zahteva od držav članic, da obvestijo Komisijo o individualnih kvotah, dodeljenih njihovim plovilom dolžine prek 24 metrov.

- (4) Skupna ribiška politika je zasnovana tako, da s trajnostnim izkoriščanjem živih vodnih virov na podlagi previdnostnega pristopa zagotavlja dolgoročno sposobnost preživetja ribiškega sektorja.

[...]

- (6) Podatki, ki jih ima Komisija, in informacije, ki so jih pridobili inšpektorji Komisije med svojimi misijami v zadevnih državah članicah, kažejo, da se bo štelo, da so ribolovne priložnosti za navadnega tuna v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju, dodeljene ribiškim plovilom z zapornimi plavaricami, ki plujejo pod zastavami Grčije, Francije, Italije, Cipra in Malte ali so v navedenih državah registrirana, izčrpane 16. junija 2008 in da se bo štelo, da so ribolovne priložnosti za enak stalež, dodeljen plovilom z zapornimi plavaricami, ki plujejo pod zastavo Španije ali so v navedeni državi registrirana, izčrpane 23. junija 2008.
- (7) Znanstveni odbor [ICCAT] je ocenil presežno zmogljivost flot za glavni dejavnik, ki bi lahko povzročil izčrpanje staleža navadnega tuna v Vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju. Presežna zmogljivost flote pomeni veliko tveganje za ribolov nad dopustno ravniyo. Poleg tega je zmogljivost dnevnega ulova enega samega plovila z zaporno plavarico tako velika, da so dopustne ravni ulova dosežene ali presežene zelo hitro. V takih razmerah bi vsak prelov s tako floto pomenil resno grožnjo za ohranitev staleža navadnega tuna.
- (8) Komisija je pozorno spremljala, kako države članice upoštevajo vse zahteve zadevnih predpisov Skupnosti med ribolovno kampanjo za navadnega tuna za leto 2008. Podatki, ki jih ima Komisija, ter informacije, ki so jih pridobili inšpektorji

Komisije, kažejo, da zadevne države članice niso zagotovile popolnega upoštevanja zahtev iz Uredbe [...] št. 1559/2007.

[...]

- (10) Da bi okrepili učinkovitost teh ukrepov, katerih namen je preprečiti resno grožnjo za ohranitev staleža navadnega tuna, bi bilo treba nosilcem dejavnosti iz Skupnosti tudi prepovedati, da bi sprejemali iztovarjanje, dajanje v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje in pretovarjanje navadnega tuna, ujetega z zapornimi plavaricami v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju.“

27 Členi od 1 do 3 te uredbe določajo:

„Člen 1

Ribolov na navadnega tuna v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju na plovilih z zapornimi plavaricami, ki plujejo pod zastavo Grčije, Francije, Italije, Cipra in Malte ali so v navedenih državah registrirana, se prepove s 16. junijem 2008.

Od navedenega datuma naprej je tudi prepovedano obdržati na krovu, dajati v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje, pretovarjati, prenašati ali iztovarjati navedeni stalež, ki ga ulovijo navedena plovila.

Člen 2

Ribolov na navadnega tuna v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju na plovilih z zapornimi plavaricami, ki plujejo pod zastavo Španije ali so v navedeni državi registrirana, se prepove s 23. junijem 2008.

Od navedenega datuma naprej je tudi prepovedano obdržati na krovu, dajati v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje, pretovarjati, prenašati ali iztovarjati navedeni stalež, ki ga ulovijo navedena plovila.

Člen 3

1. Ob upoštevanju drugega odstavka nosilci dejavnosti v Skupnosti od 16. junija 2008 naprej v vodah ali pristaniščih Skupnosti ne sprejmejo iztovarjanja, dajanja v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje in pretovarjanja navadnega tuna, ulovljenega v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju na plovilih z zaporno plavarico.

2. Do 23. junija 2008 je v vodah ali pristaniščih Skupnosti dovoljeno iztovarjati, dajati v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje in pretovarjati navadnega tuna, ulovljenega v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju na plovilih z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavo Španije ali so v navedeni državi registrirana.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 28 Glavna dejavnost AJD Tuna, družbe s sedežem na Malti, je gojenje in pitanje navednega tuna, ki je bil živ ulovljen v Sredozemskem morju, za nadaljnjo prodajo trgovcem. Je lastnica dveh ribogojnic. Prva od teh ribogojnic ima najvišjo zmogljivost za pitanje 2500 ton, druga pa 800 ton.
- 29 Po sprejetju Uredbe je Direttur tal-Agricoltura u s-Sajd družbi AJD Tuna prepovedal nakup in uvoz modroplavutega tuna na Malto za njene dejavnosti.
- 30 Ker družba AJD Tuna ni smela kupiti količine tuna, za katero je menila, da je do nje upravičena, je na Prim'Awla tal-Qorti Ċivili vložila tožbo za povrnitev škode, za katero trdi, da jo je utrpela zaradi navedene prepovedi, ki naj bi pomenila zlorabo, bila nezakonita in nerazumna.
- 31 Predložitveno sodišče navaja, da družba AJD meni, da ji je ICCAT za leto 2008 odobrila nakup 3200 ton tuna za njene dejavnosti in da je zato pred začetkom ribolovne sezone to količino kupila od francoskih in italijanskih ribičev. Prepoved nakupa in uvoza na Malto se ni nanašala le na modroplavutega tuna, ulovljenega v vodah Unije, ampak tudi na tuna, ulovljenega zunaj teh voda. Zato družba AJD Tuna ni mogla pridobiti take količine modroplavutega tuna, ki jo je bila upravičena imeti v svojih ribogojnicah.
- 32 Predložitveno sodišče je zato menilo, da je rešitev spora odvisna od veljavnosti Uredbe.

33 V teh okoliščinah je Prim'Awla tal-Qorti Ċivili prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali je Uredba [...] neveljavna, ker je v nasprotju s členom 253 ES, saj ne navaja zadostnih razlogov za sprejetje nujnih ukrepov [iz členov od 1 do 3 navedene uredbe] in ne pojasni razlogov za te ukrepe?

2. Ali je Uredba [...] neveljavna, ker je v nasprotju s členom 7(1) [osnovne uredbe], saj v njenih uvodnih izjavah nista zadostno dokazana, [prvič], obstoj resne nevarnosti za ohranjanje živih vodnih virov ali morski ekosistem, povzročene z ribolovno dejavnostjo, in, [drugič], potreba po takojšnjem ukrepanju?

3. Ali je Uredba [...] neveljavna, ker so s sprejetimi ukrepi nosilec dejavnosti v Skupnosti, kot je tožeča stranka, odvzeta legitimna pričakovanja, utemeljena s členom 1 Uredbe št. 446/2008 [...] in členom 2 [osnovne uredbe]?

4. Ali je člen 3 Uredbe [...] neveljaven, ker je v nasprotju z načelom sorazmernosti, saj je iz njega razvidno, da, [prvič], noben nosilec dejavnosti v Skupnosti ne sme sprejeti iztovarjanja ali opravljati dejavnosti dajanja tunov v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje, in to tudi tunov, ki so bili ulovljeni prej in povsem v skladu z Uredbo [...], in da, [drugič], noben nosilec dejavnosti v Skupnosti ne sme opravljati teh dejavnosti v zvezi s tuni, ki so jih ulovili ribiči, katerih ladje ne plujejo

pod zastavo ene od držav članic, navedenih v členu 1 Uredbe [...], čeprav so bili ti tuni ulovljeni v skladu s kvotami, ki jih je določila [ICCAT]?

5. Ali je Uredba [...] neveljavna, ker je v nasprotju z načelom sorazmernosti, saj Komisija ni dokazala, da bo ukrep, ki ga je nameravala sprejeti, prispeval k obnovi staležev tuna?

6. Ali je Uredba [...] neveljavna, ker so sprejeti ukrepi nerazumni in diskriminatorni na podlagi državljanstva v smislu člena 12 ES, saj navedena uredba razlikuje med plovili z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavo Španije, in tistimi, ki plujejo pod zastavo Grčije, Italije, Francije, Cipra ali Malte, razlikuje pa tudi med temi šestimi in drugimi državami članicami?

7. Ali je Uredba [...] neveljavna, ker niso bila upoštevana načela sodnega varstva, kot so varovana na podlagi člena 47 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije, saj zainteresiranim strankam in državam članicam ni bila dana nikakršna možnost za predložitev pisnih pripomb pred sprejetjem odločitve?

8. Ali je Uredba [...] neveljavna, ker ni bilo upoštevano načelo kontradiktornosti (*audi alteram partem*) kot splošno načelo prava Skupnosti, saj zainteresiranim strankam in državam članicam ni bila dana nikakršna možnost za predložitev pisnih pripomb pred sprejetjem odločitve?

9. Ali je člen 7(2) [osnovne uredbe] neveljaven, ker niso bila upoštevana načelo kontradiktornosti (*audi alteram partem*) kot splošno načelo prava Skupnosti in/ali načela sodnega varstva, kot so varovana na podlagi člena 47 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije, in ali je zato Uredba [...] neveljavna, ker je bila sprejeta na podlagi [osnovne uredbe]?
10. Če bo Sodišče ugotovilo, da je Uredba [...] veljavna, ali je treba to uredbo razlagati tako, da ukrepi, ki so določeni v členu 3 navedene uredbe, prav tako prepovedujejo nosilcem dejavnosti v Skupnosti, da bi v vodah ali pristaniščih Skupnosti sprejeli iztovarjanje, dajanje v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje in pretovarjanje modroplavutega tuna, ulovljenega v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju na plovilih z zaporno plavarico, ki plujejo pod zastavo tretje države?“

Predlog za izvedbo pripravljanih ukrepov in/ali ponovno odprtje ustnega postopka

- ³⁴ Komisija je z vlogo, ki je prispela v sodno tajništvo 19. oktobra 2010, Sodišču predlagala, naj odredi pripravljalne ukrepe in/ali ponovno odprtje ustnega postopka na podlagi členov 60 in 61 Poslovnika Sodišča.
- ³⁵ Svet je v vlogi, ki je prispela v sodno tajništvo 27. oktobra 2010, navedel, da podpira predlog Komisije.
- ³⁶ V zvezi s tem je treba opozoriti, da lahko Sodišče po uradni dolžnosti ali na predlog generalnega pravobranilca oziroma tudi na predlog strank odredi ponovno odprtje

ustnega postopka v skladu s členom 61 svojega poslovnika, če meni, da zadeva ni dovolj pojasnjena ali da je v zadevi treba odločiti na podlagi trditve, o kateri stranke niso razpravljale (glej med drugim sodbi z dne 26. junija 2008 v zadevi Burda, C-284/06, ZOdl., str. I-4571, točka 37, in z dne 8. septembra 2009 v zadevi Liga Portuguesa de Futebol Professional in Bwin International, C-42/07, ZOdl., str. I-7633, točka 31).

- 37 Komisija v utemeljitev predloga navaja več očitkov v zvezi z vodenjem ustnega postopka, ki naj bi po njenem mnenju utemeljevali izvedbo pripravljanih ukrepov in/ali odreditev ponovnega odprtja ustnega postopka s strani Sodišča, da bi se razjasnila dejstva, na katerih temelji Uredba.
- 38 Najprej, čeprav je bil jezik postopka malteščina, je predstavnik družbe AJD Tuna govoril v italijanščini, kar je Sodišče dovolilo, ne da bi bila Svet in Komisija o tem obveščena.
- 39 V zvezi s tem je treba opozoriti, da člen 29(2)(c), drugi pododstavek, Poslovnika določa, da se na ustrezno utemeljen predlog stranke v postopku v glavni stvari in po opredelitvi nasprotne stranke iz postopka v glavni stvari in generalnega pravobranilca za ustni postopek lahko dovoli uporaba drugega izmed jezikov iz odstavka 1 navedenega člena.
- 40 Družba AJD Tuna je z dopisom, ki je v sodno tajništvo Sodišča prispel 11. februarja 2010, predlagala, naj se ji dovoli podajati navedbe bodisi v angleščini bodisi v italijanščini. Predsednik drugega senata Sodišča je po zaslišanju drugih strank v postopku v glavni stvari in generalne pravobranilke s sklepom z dne 14. aprila 2010 družbi AJD Tuna dovolil, da podaja navedbe v italijanščini. Ker Svet in Komisija nista stranki v postopku v glavni stvari, o tem nista bila obveščena.

- 41 Komisija prav tako navaja, da je bilo na obravnavi enemu od njenih zastopnikov, E. Depasqualeju, na vprašanja Sodišča prepovedano odgovarjati v angleščini, čeprav je za svoje zastopnike pridobila dovoljenje, da na vprašanja Sodišča odgovarjajo v tem jeziku.
- 42 Z dopisom, ki so ga podpisali K. Banks, E. Depasquale in D. Nardi in ki je v sodno tajništvo Sodišča prispel 19. aprila 2010, je Komisija Sodišču predlagala, naj se K. Banks in D. Nardiju na vprašanja Sodišča dovoli odgovarjati v angleščini. Predsednik drugega senata je 26. aprila 2010 temu predlogu ugodil.
- 43 Ker se je predlog Komisije nanašal samo na K. Banks in D. Nardija, se dovoljenje odgovarjati na vprašanja Sodišča v angleščini ni moglo nanašati tudi na E. Depasqualeja, čeprav je bilo oblikovano na splošno.
- 44 Poleg tega, kot je navedla Komisija, je malteščina materni jezik E. Depasqualeja, zato ta ni imel težav pri odgovarjanju na vprašanja Sodišča v tem jeziku.
- 45 Glede kritik glede vsebine sklepnih predlogov generalne pravobranilke je treba opozoriti, da je na podlagi člena 252, drugi odstavek, PDEU dolžnost generalnega pravobranilca, da popolnoma nepristransko in neodvisno javno predstavi obrazložene sklepane predloge o zadevah, pri katerih se v skladu s Statutom Sodišča Evropske unije zahteva njegovo sodelovanje. Pri opravljanju te naloge lahko predlog za sprejetje predhodne odločbe po potrebi analizira v širšem kontekstu, in ne prav v takem, kakršnega je opredelilo predložitveno sodišče ali stranke v postopku v glavni stvari. Sodišča ne zavezujejo niti predlog generalnega pravobranilca niti obrazložitev, ki ga

pripelje do njega (glej sodbo z dne 11. novembra 2010 v zadevi Hogan Lovells International, C-229/09, ZOdl., str. I-11335, točka 26).

- 46 Sodišče meni, da ima v obravnavani zadevi vse potrebne podatke, da odgovori na vprašanja predložitvenega sodišča.
- 47 Zato je treba predloga za pripravljalne ukrepe in ponovno odprtje ustnega postopka zavrniti.

Vprašanja za predhodno odločanje

Sedmo, osmo in deveto vprašanje

- 48 S temi vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj in pred drugimi vprašanji, se predložitveno sodišče sprašuje o veljavnosti Uredbe in člena 7 osnovne uredbe, na podlagi katerega je bila Uredba sprejeta. Natančneje, to sodišče v bistvu sprašuje Sodišče, ali je člen 7(2) osnovne uredbe neveljaven zato, ker ne določa, da imajo države članice in zainteresirane stranke možnost predložiti pripombe Komisiji, kadar ta namerava po uradni dolžnosti sprejeti nujne ukrepe iz odstavka 1 navedenega člena 7, kar naj bi bilo v nasprotju z načelom kontradiktornosti in načeli, navedenimi v členu 47 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije (v nadaljevanju: Listina).

- 49 Člen 41 Listine, za katerega družba AJD Tuna meni, da je bil kršen, med drugim vsaki osebi priznava pravico, da se pred sprejetjem kakršnega koli posamičnega ukrepa, ki jo prizadene, opredeli. Iz tega izhaja, da se ta določba ne nanaša na postopek sprejemanja splošnih ukrepov.
- 50 Iz opredelitve v členu 288 PDEU je razvidno, da je uredba splošni akt, da je zavezujoča v celoti in da se neposredno uporablja v vseh državah članicah.
- 51 Merilo za razlikovanje uredbe od odločbe je, ali je zadevni akt splošen ali ne (glej med drugim sklep z dne 12. julija 1993 v zadevi Gibraltar in Gibraltar Development proti Svetu, C-168/93, Recueil, str. I-4009, točka 11). Akt je splošen, če se uporablja v objektivno opredeljenih okoliščinah in če ima pravne učinke za splošno in abstraktno predvidene kategorije oseb (glej med drugim sodbo z dne 6. oktobra 1982 v zadevi Alusuisse Italia proti Svetu in Komisiji, 307/81, Recueil, str. 3463, točka 9).
- 52 Člen 7(1) osnovne uredbe pooblašča Komisijo, da sprejme ukrepe proti resni nevarnosti za ohranjanje živih vodnih virov ali za morski ekosistem, če ta nevarnost izhaja iz ribolovnih dejavnosti. Sprejeti ukrepi zato prizadenejo gospodarske subjekte v ribiškem sektorju na določenem območju in za določeno živo vrsto. Nujni ukrep se torej ne sprejme na podlagi interesov gospodarskih subjektov, ampak z izključnim ciljem ohranjanja živih vodnih virov in morskega ekosistema. Uredbe, sprejete na podlagi navedenega člena 7(1), se uporabljajo za objektivno določene položaje in povzročajo

pravne učinke za splošno in abstraktno predvidene kategorije oseb v smislu sodne prakse, navedene v prejšnji točki te sodbe.

- 53 Iz teh preudarkov izhaja, da člen 7(2) osnovne uredbe ni neveljaven, ker ne določa, da je treba v postopku sprejemanja nujnih ukrepov iz odstavka 1 tega člena zbrati pripombe subjektov, ki bi bili lahko s temi ukrepi prizadeti.
- 54 Poleg tega je člen 47 Listine v delu, v katerem določa, da ima vsakdo, ki so mu kršene pravice in svoboščine, zagotovljene s pravom Unije, pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem, potrditev načela učinkovitega sodnega varstva, ki je splošno načelo prava Unije, ki izhaja iz skupnih ustavnih tradicij držav članic (glej sodbi z dne 13. marca 2007 v zadevi Unibet, C-432/05, ZOdl., str. I-2271, točka 37, in z dne 3. septembra 2008 v združenih zadevah Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji, C-402/05 P in C-415/05 P, ZOdl., str. I-6351, točka 335).
- 55 Ker predložitveno sodišče Sodišča ne sprašuje o morebitnem nespoštovanju pravice do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem, ampak o neobstoju možnosti za zainteresirane stranke in države članice, da predložijo pisne pripombe, preden Komisija sprejme nujne ukrepe na podlagi člena 7(1) osnovne uredbe, se člen 47 Listine ne uporabi.
- 56 Zato je treba na sedmo, osmo in deveto vprašanje odgovoriti, da pri preučitvi predloženih vprašanj ni bil odkrit noben element, ki bi lahko vplival na veljavnost Uredbe in člena 7(2) osnovne uredbe glede na načeli kontradiktornosti in učinkovitega sodnega varstva.

Prvo in drugo vprašanje

- 57 S tema vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje Sodišče, ali je v Uredbi izpolnjena obveznost obrazložitve iz člena 296, drugi odstavek, PDEU in zlasti ali ta obrazložitev ustrezno opredeljuje pogoje, pod katerimi lahko ravna Komisija na podlagi člena 7(1) osnovne uredbe.
- 58 Opozoriti je treba, da mora biti v skladu z ustaljeno sodno prakso obrazložitev, ki se zahteva po členu 296, drugi odstavek, PDEU prilagojena naravi zadevnega akta in mora jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko stranke seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa, pristojno sodišče pa opravi nadzor. V obrazložitvi ni treba podrobno navesti vseh upoštevni dejanskih in pravnih okoliščin, ker je treba vprašanje, ali obrazložitev izpolnjuje zahteve iz člena 296, drugi odstavek, PDEU, presojati ne le glede na besedilo tega člena, ampak tudi glede na njegov okvir in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje (glej v tem smislu zlasti sodbe z dne 12. decembra 2002 v zadevi Belgija proti Komisiji, C-5/01, Recueil, str. I-11991, točka 68; z dne 15. julija 2004 v zadevi Španija proti Komisiji, C-501/00, ZOdl., str. I-6717, točka 73, in z dne 5. marca 2009 v zadevi Francija proti Svetu, C-479/07, točka 49).
- 59 Poleg tega iz ustaljene sodne prakse tudi izhaja, da je obseg obvezne obrazložitve odvisen od narave zadevnega akta in da se glede splošnih aktov obrazložitev lahko omeji na navedbo celotnega položaja, ki je pripeljal do njegovega sprejetja, in splošnih ciljev, ki jim sledi. V tem okviru je Sodišče zlasti pojasnilo, da bi bilo pretirano zahtevati posebno obrazložitev različnih tehničnih odločitev, če izpodbijani akt sledi bistvenemu cilju, ki ga želi doseči institucija (glej med drugim sodbe z dne 7. novembra 2000 v zadevi Luksemburg proti Parlamentu in Svetu, C-168/98, Recueil, str. I-9131, točka 62; z dne 9. septembra 2003 v zadevi Kik proti UUNT, C-361/01 P, Recueil, str. I-8283,

točka 102, in z dne 9. septembra 2004 v zadevi Španija proti Komisiji, C-304/01, ZOdl., str. I-7655, točka 51).

- 60 Sodišče je tudi razsodilo, da je obveznost obrazložitve iz člena 296, drugi odstavek, PDEU bistvena procesna zahteva, ki jo je treba razlikovati od vprašanja utemeljenosti obrazložitve, saj ta spada v vsebinsko zakonitost spornega akta (glej v tem smislu sodbo z dne 19. septembra 2002 v zadevi Španija proti Komisiji, C-113/00, Recueil, str. I-7601, točka 47, in zgoraj navedeno sodbo Francija proti Svetu, točka 50).
- 61 Na podlagi načel, na katera je bilo opozorjeno, je treba preučiti, ali Uredba izpolnjuje pogoje glede obrazložitve, ki jih zahteva člen 296, drugi odstavek, PDEU.
- 62 Uredba je bila sprejeta na podlagi člena 7(1) osnovne uredbe. V skladu s to določbo lahko Komisija, med drugim tudi po uradni dolžnosti, sprejme nujne ukrepe pod tremi pogoji. Najprej, obstajati mora resna nevarnost za ohranjanje živih vodnih virov ali za morski ekosistem. Dalje, ta nevarnost mora biti posledica ribolovnih dejavnosti. Nazadnje, potrebno je takojšnje ukrepanje za odstranitev te nevarnosti.
- 63 Glede utemeljitve obstoja resne nevarnosti za ohranjanje staleža modroplavutega tuna je v uvodnih izjavah od 1 do 3 Uredbe opozorjeno na pomembnost TAC, določenih za modroplavutega tuna v okviru večletnega načrta za obnovo staleža te ribe. Poleg tega je iz uvodne izjave 6 Uredbe razvidno, da informacije, ki so jih pridobili inšpektorji Komisije, dokazujejo, da je obstajalo tveganje, da bi bile ribolovne možnosti, dodeljene ribiškemu plovilom z zaporno plavarico, izčrpane pred običajnim koncem ribolovne sezone. Iz tega izhaja, da je Komisija izpolnila obveznost obrazložitve

Uredbe glede obstoja resne nevarnosti za ohranjanje staleža modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju.

- 64 Glede utemeljitve dejstva, da je nevarnost za ohranjanje tega staleža izhajala iz ribolovnih dejavnosti ribiških plovil z zaporno plavarico in naknadnega raztovarjanja teh rib pri nosilcih dejavnosti v Skupnosti, je, na eni strani, iz uvodne izjave 7 Uredbe razvidno, da znanstveni odbor ICCAT meni, da je presežna zmogljivost ribolova teh plovil glavni dejavnik, ki lahko vodi do izčrpanja staleža modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju.
- 65 Na drugi strani pa je iz uvodne izjave 8 Uredbe razvidno, da informacije, ki jih ima Komisija, dokazujejo, da države članice niso v celoti izpolnile zahtev iz Uredbe št. 1559/2007, katere cilj je obnova staleža modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju.
- 66 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je spoštovanje obveznosti, ki jih imajo države članice na podlagi pravil Skupnosti, nujno za zagotovitev varstva ribolovnih virov, ohranitev morskih bioloških virov in njihovega izkoriščanja na trajnih osnovah in v ustreznih gospodarskih in družbenih razmerah (glej v zvezi z nespoštovanjem ureditev kvot za ribolovne sezone od 1991 do 1996 sodbo Sodišča z dne 25. aprila 2002 v združenih zadevah Komisija proti Franciji, C-418/00 in C-419/00, Recueil, str. I-3969, točka 57).
- 67 Glede na te ugotovitve obrazložitev Uredbe zadovoljivo dokazuje, da je resna nevarnost za ohranitev staleža modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju izhajala iz ribolovnih dejavnosti plovil z zaporno plavarico in iz naknadnega raztovarjanja teh rib pri nosilcih dejavnosti v Skupnosti.

- 68 Nazadnje, glede nujnosti za sprejetje ukrepov uvodna izjava 4 Uredbe opozarja, da skupna ribiška politika s trajnostnim izkoriščanjem živih vodnih virov zagotavlja dolgoročno sposobnost preživetja ribiškega sektorja na podlagi previdnostnega pristopa. Ta opomnik glede cilja, ki mu sledi Unija, in ugotovitev skorajšnjega prekoračenja ribolovnih kvot, dodeljenih plovilom z zaporno plavarico, in to vsekakor pred običajnim koncem ribolovne sezone, pomenita zadovoljivo obrazložitev nujnosti, ki je narekovala ukrepanje Komisije v skladu s previdnostnim načelom.
- 69 Na prvo in drugo vprašanje je zato treba odgovoriti, da pri preučitvi teh vprašanj ni bil odkrit noben element, ki bi lahko vplival na veljavnost Uredbe glede na zahtevo po obrazložitvi iz člena 296, drugi odstavek, PDEU.

Tretje vprašanje

- 70 Predložitveno sodišče s tem vprašanjem v bistvu sprašuje Sodišče, ali je Uredba neveljavna, ker ukrepi, ki jih določa, nosilec dejavnosti v Skupnosti odvzamejo legitimna pričakovanja, ki temeljijo na določitvi ribolovnih kvot za modroplavutega tuna, zlasti z Uredbo št. 446/2008.
- 71 Opozoriti je treba, da ima pravico zahtevati varstvo legitimnih pričakovanj vsak posameznik, ki je v položaju, iz katerega izhaja, da mu je uprava Skupnosti vzbudila utemeljena pričakovanja (glej v tem smislu sodbi z dne 11. marca 1987 v zadevi Van den Bergh en Jurgens in Van Dijk Food Products (Lopik) proti Komisiji Evropskih skupnosti, 265/85, Recueil, str. 1155, točka 44, in z dne 15. julija 2004 v združenih zadevah Di Lenardo in Dilexport, C-37/02 in C-38/02, ZOdl., str. I-6911, točka 70).

- 72 Zagotovila, ki lahko – ne glede na obliko, v kateri so bila sporočena – vzbudijo takšna pričakovanja, so natančne, brezpogojne in usklajene informacije pooblaščenih in zainteresiranih virov (glej sodbo z dne 16. decembra 2010 v zadevi Kahla Thüringen Porzellan proti Komisiji, C-537/08 P, ZOdl., str. I-12917, točka 63). Nihče pa se ne more sklicevati na kršitev tega načela, kadar ni jasnih zagotovil, ki naj bi mu jih dala uprava (glej sodbi z dne 22. junija 2006 v združenih zadevah Belgija in Forum 187 proti Komisiji, C-182/03 in C-217/03, ZOdl., str. I-5479, točka 147, in z dne 25. oktobra 2007 v zadevi Komninou in drugi proti Komisiji, C-167/06 P, točka 63).
- 73 Tudi kadar lahko razumen in preudaren gospodarski subjekt predvidi sprejetje ukrepa Skupnosti, ki lahko vpliva na njegove interese, se na to načelo ne more sklicevati, če je ukrep sprejet (glej zgoraj navedeni sodbi Van den Bergh en Jurgens in Van Dijk Food Products (Lopik) proti Komisiji Evropskih skupnosti, točka 44, ter Belgija in Forum 187 proti Komisiji, točka 147).
- 74 Kot je pravilno trdila Komisija, nosilci dejavnosti v Skupnosti od Komisije niso prejeli nikakršnega zagotovila, da bodo dobili celotno količino modroplavutega tuna, za katero so sklenili pogodbe z ribiči.
- 75 Poleg tega je možnost sprejetja ukrepov za ustavitev ribolovne sezone pred običajnim datumom med drugim določena v členih 7(1) in 26(4) osnovne uredbe. Nosilci dejavnosti v Skupnosti, katerih dejavnost je nakup modroplavutega tuna za gojenje in pitanje, se ne morejo sklicevati na varstvo legitimnih pričakovanj, ker lahko predvidijo, da bodo taki ukrepi lahko sprejeti.

- 76 Na tretje vprašanje je zato treba odgovoriti, da pri preučitvi tega vprašanja ni bil odkrit noben element, ki bi lahko vplival na veljavnost Uredbe glede na načelo varstva legitimnih pričakovanj.

Četrto in peto vprašanje

- 77 Predložitveno sodišče s tema vprašanjema v bistvu sprašuje Sodišče, ali je Uredba v nasprotju z načelom sorazmernosti, ker od določenega datuma nosilec dejavnosti v Skupnosti prepoveduje sprejemati iztovarjanje ali dajanje v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje modroplavutega tuna, čeprav so bile ribe ulovljene pred tem datumom ali s plovili, ki plujejo pod zastavo tretjih držav. Predložitveno sodišče se prav tako sprašuje, ali so bili ukrepi, sprejeti z Uredbo, primerni za doseganje cilja obnove staleža modroplavutega tuna.
- 78 Glede datuma ulova modroplavutega tuna, za katerega velja prepoved iztovarjanja, je treba poudariti, da je iz uvodne izjave 10 Uredbe razvidno, da je bila prepoved za nosilce dejavnosti v Skupnosti, da bi v vodah ali pristaniščih Skupnosti sprejemali iztovarjanje, dajanje v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje in pretovarjanje modroplavutega tuna, ulovljenega s plovili z zaporno plavarico v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju, predpisana za povečanje učinkovitosti ukrepov prepovedi ribolova in je zato le stranska. Zato je treba člen 3 Uredbe razlagati glede na njena člena 1 in 2, tako da se prepoved za nosilce dejavnosti v Skupnosti ne nanaša na modroplavute tune, ulovljene pred 16. ali 23. junijem 2008, odvisno od zastave, pod katero pluje plovilo, ne glede na datum njegovega iztovarjanja.

- 79 Poleg tega je treba opozoriti, da načelo sorazmernosti, ki je eno od splošnih načel prava Skupnosti, zahteva, da so ukrepi, sprejeti v skladu s predpisom Unije, primerni za uresničenje zastavljenega cilja in ne presegajo tistega, kar je potrebno za njegovo doseganje (glej v tem smislu sodbi z dne 14. decembra 2004 v zadevi *Swedish Match*, C-210/03, ZOdl., str. I-11893, točka 47, in z dne 7. julija 2009 v zadevi *S.P.C.M. in drugi*, C-558/07, ZOdl., str. I-5783, točka 41).
- 80 V skladu z ustaljeno sodno prakso ima zakonodajalec Skupnosti na področju kmetijstva, vključno z ribištvom, široko diskrecijsko pravico, ki ustreza političnim odgovornostim, ki mu jih podeljujeta člena 40 PDEU in 43 PDEU. Zato mora biti nadzor sodišča omejen na preverjanje, ali je prišlo pri spornem ukrepu do očitne napake oziroma do zlorabe pooblastil in ali je zadevni organ očitno prekoračil meje svoje diskrecijske pravice (glej v tem smislu sodbo z dne 12. julija 2001 v zadevi *Jippes in drugi*, C-189/01, Recueil, str. I-5689, točka 80; zgoraj navedeno sodbo *Španija proti Komisiji* z dne 9. septembra 2004, točka 23, in sodbo z dne 23. marca 2006 v zadevi *Unitymark in North Sea Fishermen's Organisation*, C-535/03, ZOdl., str. I-2689, točka 55).
- 81 Glede sodnega nadzora pogojev za uveljavitev tega načela ob upoštevanju široke diskrecijske pravice, ki jo ima zakonodajalec Unije glede skupne kmetijske politike, vključno z ribištvom, lahko le očitna neprimernost na tem področju sprejetega ukrepa glede na cilj, ki mu sledi pristojna institucija, vpliva na zakonitost tega ukrepa (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo *Unitymark in North Sea Fishermen's Organisation*, točka 57 in navedena sodna praksa).
- 82 Sodišče mora zato preveriti, ali je bila prepoved za nosilce dejavnosti v Skupnosti, da bi v vodah ali pristaniščih Skupnosti sprejemali iztovarjanje, dajanje v kletke za pitanje ali gojenje in pretovarjanje modroplavutega tuna, ulovljenega po 16. ali 23. juniju

2008 z zapornimi plavaricami v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju, očitno neprimerna.

- 83 Svet je s sprejetjem Uredbe št. 1559/2007 nameraval uresničiti načrt za obnovo staleža modroplavutega tuna, ki ga je priporočila ICCAT. To obnovo je, kot je navedeno v uvodni izjavi 3 te uredbe, treba doseči s postopnim zmanjšanjem TAC. TAC, katerega količina je navedena v členu 3 te uredbe, se razdeli med Unijo in drugimi pogodbenicami ICCAT. Upoštevanje kvot, dodeljenih državam članicam, je zato nujna za uresničitev cilja obnove staleža modroplavutega tuna. Zato ukrepi prepovedi ribolova, ki jih je sprejela Komisija v Uredbi, ker je bilo ugotovljeno skorajšnje izčrpanje kvot, niso očitno neprimerni.
- 84 Enako pa tudi prepoved za nosilce dejavnosti v Skupnosti, da bi v vodah ali pristaniščih Skupnosti sprejemali iztovarjanje, dajanje v kletke za pitanje ali gojenje in pretovarjanje modroplavutega tuna, ulovljenega po 16. ali 23. juniju 2008, ne glede na zastavo, pod katero pluje plovilo z zaporno plavarico, ki je ujelo to vrsto ribe, ni očitno neprimerna, saj prav tako omogoča doseči cilj spoštovanja TAC, katerega zmanjšanje bo dolgoročno omogočilo obnovo staleža modroplavutega tuna.
- 85 Na četrto in peto vprašanje je zato treba odgovoriti, da pri preučitvi teh vprašanj ni bil odkrit noben element, ki bi lahko vplival na veljavnost Uredbe glede na načelo sorazmernosti.

Šesto vprašanje

- 86 Predložitveno sodišče s tem vprašanjem v bistvu sprašuje Sodišče, ali je Uredba neveljavna, ker razlikuje, na eni strani, med plovili z zaporno plavarico, ki plujejo pod špansko zastavo ali so registrirana v tej državi članici (v nadaljevanju: španska plovila), in tistimi, ki plujejo pod malteško, grško, francosko, italijansko ali ciprsko zastavo ali so registrirana v teh državah članicah (v nadaljevanju: druga plovila), ter, po drugi strani, med temi šestimi državami članicami in drugimi državami članicami in zato ustvarja diskriminacijo na podlagi državljanstva v nasprotju s členom 12 ES.
- 87 Pojasniti je treba, da se Uredba nanaša le na ribolov modroplavutega tuna s plovili z zaporno plavarico, in ne na druge načine ribolova modroplavutega tuna, zlasti ne-industrijski ribolov.
- 88 Spoštovanje načela enakega obravnavanja zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (glej zlasti sodbe z dne 17. oktobra 1995 v zadevi *Fishermen's Organisations in drugi*, C-44/94, Recueil, str. I-3115, točka 46; z dne 30. marca 2006 v združenih zadevah *Španija proti Svetu*, C-87/03 in C-100/03, ZOdl., str. I-2915, točka 48, in z dne 8. novembra 2007 v zadevi *Španija proti Svetu*, C-141/05, ZOdl., str. I-9485, točka 40).
- 89 Najprej je treba ugotoviti, da so bile države članice, na katere se Uredba ne nanaša, v drugačnem položaju od drugih držav članic. Leta 2008 namreč nobeno plovilo z zaporno plavarico, ki pluje pod zastavo držav članic, na katere se Uredba ne nanaša, na podlagi člena 12(1) Uredbe št. 1559/2007 ni imelo ribolovnega dovoljenja za modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju.

- ⁹⁰ Glede držav članic, na katere se Uredba nanaša, pa je Komisija španskim plovilom dovolila loviti modroplavutega tuna v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju, ga obdržati na krovu, dajati v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje, pretovarjati, prenašati ali iztovarjati do 23. junija 2008, medtem ko so bile te dejavnosti drugim plovilom prepovedane od 16. junija 2008.
- ⁹¹ Komisija je z isto uredbo nosilec dejavnosti v Skupnosti dovolila sprejemati iztovarjanje, dajanje v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje in pretovarjanje modroplavutega tuna, ulovljenega na tem območju s španskimi plovili do 23. junija 2008, medtem ko so bile te dejavnosti za modroplavutega tuna, ki so ga ulovila druga plovila, prepovedane od 16. junija 2008.
- ⁹² Uredba je torej različno obravnavala ti kategoriji plovil, glede na zastavo, pod katero plujejo, ali državo, v kateri so registrirana, in nosilce dejavnosti v Skupnosti, glede na to, ali so poslovali s španskimi plovili ali ne. Preveriti je treba, ali so obstajali objektivni razlogi, s katerimi bi bilo mogoče utemeljiti to različno obravnavanje.
- ⁹³ Opozoriti je treba, da je treba značilnosti različnih položajev in njihovo primerljivost opredeliti in presojeti zlasti glede na namen in cilj akta Unije, ki ustvarja zadevno razlikovanje (glej po analogiji sodbi z dne 16. decembra 2008 v zadevi Arcelor Atlantique in Lorraine in drugi, C-127/07, ZOdl., str. I-9895, točka 26, in z dne 18. novembra 2010 v zadevi Kleist, C-356/09, ZOdl., str. I-11939, točka 34).

- 94 Uredba je bila sprejeta na podlagi člena 7(1) osnovne uredbe. V skladu s to določbo lahko Komisija, kot je bilo opozorjeno v točki 62 te sodbe, med drugim po uradni dolžnosti sprejme nujne ukrepe pod tremi pogoji. Najprej, obstajati mora resna nevarnost za ohranitev živih vodnih virov ali za morski ekosistem. Dalje, ta nevarnost mora biti posledica ribolovnih dejavnosti. Nazadnje, potrebno je takojšnje ukrepanje za odstranitev te nevarnosti. Glede zadnjega pogoja je v členu 7(3) osnovne uredbe pojasnjeno, da začnejo ti nujni ukrepi učinkovati takoj.
- 95 Zato Komisija, kadar ravna na podlagi člena 7(1) osnovne uredbe, v skladu s členom 2(1) te uredbe uporabi „previdnostni pristop pri sprejemanju ukrepov za varovanje in ohranjanje živih vodnih virov“, ki je v skladu s to določbo primerno sredstvo za doseganje ciljev, ki jim sledi skupna ribiška politika.
- 96 Poleg tega je lahko pri izvajanju ukrepov, sprejetih na podlagi člena 7 osnovne uredbe, različno obravnavanje upravičeno, če je tako mogoče boljše doseči cilje ohranitve živih vodnih virov ali zaščite morskega ekosistema.
- 97 V zvezi z Uredbo je Komisija menila, da je obstajala resna nevarnost za ohranitev staleža modroplavutega tuna na morskem območju, za katerega velja ta uredba, in da je ta nevarnost izhajala iz ribolovnih dejavnosti plovil z zaporno plavarico. Iz uvodne izjave 7 navedene uredbe je namreč razvidno, da imajo flote plovil z zaporno plavarico

presežno zmogljivost in je zmogljivost ulova vsakega plovila tako velika, da je lahko TAC dosežen zelo hitro ali celo prekoračen.

- 98 Komisija je v utemeljitev razlikovanja glede na datum začetka veljavnosti ukrepa prepovedi za španska plovila navedla, da glede na njihovo majhno število pri njih ni bilo tveganja za prekoračitev ribolovne kvote, ki jim je bila dodeljena, pred 23. junijem 2008, medtem ko je to tveganje pri drugih plovilih po 16. juniju 2008 obstajalo, saj jih je bilo zelo veliko.
- 99 Kot je pravilno navedla Komisija, ribolovnih dejavnosti glede modroplavutega tuna ni prepovedala na podlagi člena 26(4) osnovne uredbe, ker tak ukrep predpostavlja, da je kvota, dodeljena državi članici, izčrpana, kar pa v obravnavani zadevi ni bilo tako. Cilj, ki mu je sledila, je bil zgolj ustavitev načina ribolova, in sicer ribolova z zapornimi plavaricami, čeprav kvota, dodeljena državam članicam, še ni bila dosežena.
- 100 Glede na pojasnila, predložena Sodišču, ni bilo objektivnih razlik med plovili z zaporno plavarico glede na zastavo, pod katero plujejo, ali državo članico, v kateri so registrirana, njihovo zmogljivost ulova modroplavutega tuna in njihovega vpliva na izčrpanje staleža te ribe. V zvezi s tem ni bilo dokazano niti zatrjevano, da so bila španska plovila drugačna od drugih plovil, na katera se nanaša Uredba.
- 101 Čeprav Komisija navaja, da ukrepov prepovedi ni sprejela zaradi verjetnosti izčrpanja kvot, dodeljenih državam članicam, je treba ugotoviti, da je preložitev začetka veljavnosti ukrepov prepovedi na 23. junij 2008 za španska plovila temeljila le na verjetnosti

izčrpanja kvot, čeprav le tistih, ki so bile dodeljene tem plovilom. Različno obravnavanje, ki je posledica te preložitve, je torej utemeljeno le z razmerjem med številom teh plovil in ribolovno kvoto za modroplavutega tuna, ki jim je bila dodeljena.

- 102 Iz teh ugotovitev izhaja, da čeprav je bil namen ukrepa Komisije preprečiti izčrpanje staleža modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju in je zato različno obravnavala plovila z zaporno plavarico in druga ribiška plovila ali ribolovna orodja, pri čemer je to utemeljila, kot je navedeno v točki 97 te sodbe, z njihovo zmogljivostjo izčrpanja staleža modroplavutega tuna, pa je začetek veljavnosti ukrepov prepovedi za španska plovila preložila na 23. junij 2008 le na podlagi njihove teoretične zmogljivosti za doseg ribolovne kvote, in ne na podlagi dejanske zmogljivosti teh plovil za ulov modroplavutega tuna.
- 103 Kot je poudarila generalna pravobranilka v točki 125 sklepnih predlogov, je namreč iz pisnih stališč Komisije razvidno, da je bila kvota vsake države članice razdeljena na podlagi števila plovil, ki plujejo pod zastavo te države ali so bila v njej registrirana. Leta 2008 je bilo 131 plovil z zaporno plavarico, ki so imela ribolovno dovoljenje za modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju, in sicer: 1 ciprsko, 4 malteška, 6 španskih, 16 grških, 36 francoskih in 68 italijanskih. Individualna kvota za plovila, daljša od 24 metrov, je bila od 110 do 120 ton za francoska plovila, 52 ton za italijanska plovila in od 251 do 352 ton za španska plovila.
- 104 Komisija je na obravnavi tudi pojasnila, da so španska plovila lovila v glavnem na območju Balearskih otokov in so svojo ribolovno sezono začela teden pozneje od drugih plovil. Vendar je Komisija svoje navedbe potrdila le z dokumentom iz priloge 6 k svojim pisnim stališčem. Iz tega dokumenta pa je razvidno, na eni strani, da so španska plovila lovila modroplavutega tuna na območju Balearskih otokov vsaj od 27. maja

2008 in, na drugi strani, da so francoska plovila lovila na istem območju in v istem obdobju, zato položaj španskih plovil ni bil poseben.

- 105 V zvezi s tem je treba poudariti, da člen 5(2) Uredbe št. 1159/2007 prepoveduje ribolov modroplavutega tuna s plovili z zaporno plavarico v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju med 1. julijem in 31. decembrom, ne da bi bila za španska plovila določena izjema zaradi poznejšega začetka njihove ribolovne sezone.
- 106 Iz vseh teh ugotovitev je razvidno, da ni dokazano, da bi bila španska plovila v objektivno različnem položaju od drugih plovil, na katera se nanaša Uredba, s čimer bi bila glede njih utemeljena preložitev začetka veljavnosti ukrepov prepovedi na 23. junij 2008, da bi se bolje zaščitil stalež modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju.
- 107 Komisija je zato v okviru ravnanja na podlagi člena 7(1) osnovne uredbe, da bi preprečila nevarnost za izčrpanje staleža modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju zaradi ribolovnih dejavnosti plovil z zaporno plavarico, začetek veljavnosti ukrepov prepovedi ribolova preložila na 23. junij 2008 le za španska plovila, ne da bi bil ta dodatni rok objektivno utemeljen glede na zastavljeni cilj.
- 108 Komisija je s takim ravnanjem različno obravnavala španska plovila in druga plovila, ne da bi bilo to različno obravnavanje objektivno utemeljeno. Iz tega izhaja, da ta kršitev načela prepovedi diskriminacije vpliva na veljavnost Uredbe, ker so imela španska plovila dovoljenje za ribolov modroplavutega tuna po 16. juniju 2008, po tem datumu

so ga lahko obdržala na krovu, dajala v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje, ga pretovarjala, prenašala ali iztovarjala.

- 109 Nosilci dejavnosti v Skupnosti, na katere se nanaša člen 3(2) Uredbe in ki so sklenili pogodbe o nakupu modroplavutega tuna s španskimi plovili, so lahko sprejeli iztovarjanje, dajanje v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje in pretovarjanje modroplavutega tuna, ulovljenega s temi plovili med 16. in 23. junijem 2008.
- 110 Nasprotno, nosilci dejavnosti iz člena 3(1) te uredbe, ki so, kot družba AJD Tuna, sklenili takšne pogodbe z drugimi plovili, so morali te transakcije zavriniti glede modroplavutega tuna, ulovljenega s temi plovili od 16. junija 2008. Ti kategoriji nosilcev dejavnosti v Skupnosti sta bili obravnavani različno, to različno obravnavanje pa neposredno izhaja iz neutemeljenega različnega obravnavanja, ki so ga bila deležna španska plovila.
- 111 Možnost nosilcev dejavnosti v Skupnosti, ki so sklenili pogodbe s španskimi plovili, da sprejmejo iztovarjanje, dajanje v mrežaste kletke za pitanje ali gojenje in pretovarjanje modroplavutega tuna, ulovljenega s temi plovili med 16. in 23. junijem 2008, namreč ni utemeljena, saj so bili ti nosilci dejavnosti v objektivno enakovrednem položaju kot drugi nosilci dejavnosti.
- 112 Ta kršitev načela prepovedi diskriminacije vpliva na veljavnost Uredbe, ker so nosilci dejavnosti v Skupnosti, ki so sklenili pogodbe o nakupu modroplavutega tuna s španskimi plovili, lahko nadaljevali svoje transakcije glede modroplavutega tuna, ulovljenega po 16. juniju 2008, zaradi ribolovnega dovoljenja, ki so ga imela ta plovila po tem datumu.

- 113 Na šesto vprašanje je zato treba odgovoriti, da je Uredba neveljavna, ker določa, da prepovedi, ki so bile sprejete na podlagi člena 7(1) osnovne uredbe, začnejo veljati od 23. junija 2008 za španska plovila in nosilce dejavnosti v Skupnosti, ki so sklenili pogodbe z njimi, medtem ko za druga plovila in nosilce dejavnosti v Skupnosti, ki so sklenili pogodbe z njimi, te prepovedi začnejo veljati od 16. junija 2008, ne da bi bilo to različno obravnavanje objektivno utemeljeno.
- 114 Ob upoštevanju odgovora na šesto vprašanje na deseto vprašanje ni treba posebej odgovoriti.

Stroški

- 115 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

- 1. Pri preučitvi predloženih vprašanj ni bil odkrit noben element, ki bi lahko vplival na veljavnost Uredbe Komisije (ES) št. 530/2008 z dne 12. junija 2008 o sprejemu nujnih ukrepov glede ribolova na navadnega tuna z zapornimi plavaricami v Atlantskem oceanu vzhodno od zemljepisne dolžine 45° Z in v Sredozemskem morju in člena 7(2) Uredbe Sveta (ES) št. 2371/2002 z dne**

20. decembra 2002 o ohranjevanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike glede na načeli kontradiktornosti in učinkovitega sodnega varstva.

2. Pri preučitvi predloženih vprašanj ni bil odkrit noben element, ki bi lahko vplival na veljavnost Uredbe št. 530/2008 glede na zahtevo po obrazložitvi iz člena 296, drugi odstavek, PDEU, ter glede na načeli varstva legitimnih pričakovanj in sorazmernosti.

3. Uredba št. 530/2008 je neveljavna, ker določa, da prepovedi, ki so bile sprejete na podlagi člena 7(1) Uredbe št. 2371/2002, začnejo veljati od 23. junija 2008 za plovila z zaporno plavarico, ki plujejo pod špansko zastavo ali so bila v tej državi članici registrirana, in za nosilce dejavnosti v Skupnosti, ki so sklenili pogodbe z njimi, medtem ko za plovila z zaporno plavarico, ki plujejo pod malteško, grško, francosko, italijansko ali ciprsko zastavo ali so bila v teh državah članicah registrirana, in za nosilce dejavnosti v Skupnosti, ki so sklenili pogodbe z njimi, te prepovedi začnejo veljati od 16. junija 2008, ne da bi bilo to različno obravnavanje objektivno utemeljeno.

Podpisi